

References:

Weissenrieder, F. (1997), „Value Based Management: Economic Value Added or Cash Value Added”, Gothenburg Studies in Financial Economics, Study № 1997:3, 42 p.

УДК 336.64

Алексін Г.О.

аспірант, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Аналітичний інструментарій контролінгу в системі корпоративних фінансів

Сучасний стан національної економіки характеризується значною турбулентністю, зокрема: скорочуються ринку збуту, обмежується доступ до традиційних експортних ринків, росте споживча інфляція, девальвація веде як до здорожчення собівартості, так і обмеження споживчого попиту, залучення позикового фінансування залишається обмеженим, тощо. Беручи до уваги ці виклики, перед підприємствами постає задача здійснення аналізу основних драйверів створення вартості для стейкхолдерів і виявлення глибинних причин незадовільного рівня прибутковості та ефективності господарської діяльності підприємства з метою випрацювання дієвих фінансових управлінських рішень.

Такі задачі можуть бути вирішені за допомогою контролінгу, що виступає в якості аналітично-управлінської надбудови, що інтегрує різні сфери господарської діяльності підприємства (фінанси, маркетинг, виробництво, логістика, тощо), ставлячи за мету координацію роботи різних функціональних підрозділів для вирішення оперативних і стратегічних задач [1, 2].

Одним з інструментів, що аналізує господарську діяльність підприємства і виділяє драйвери створення доданої вартості є факторний аналіз DuPont (*DuPont Factor Analysis*). Даний інструмент дозволяє визначити рівень ефективності та прибутковості господарської діяльності підприємств, а також проаналізувати структуру капіталу підприємства. Результуючим показником

факторного аналізу DuPont є рівень рентабельності власного капіталу (*Return on Equity, ROE*) акціонерів, що показує динаміку приросту акціонерної вартості [3]. Рентабельність власного капіталу є однією з основних концепцій корпоративних фінансів, вона зокрема сприяє ідентифікації ступеню інвестиційної привабливості підприємства [4, 5], а також тісно пов'язана з динамікою ринкової капіталізації підприємства [3].

Завдяки властивості до дезінтеграції інструмент факторного аналізу DuPont є дієвим методом аналізу динаміки рентабельності власного капіталу в контексті ринкової стратегії підприємства та рішень щодо структури капіталу. В залежності від напрямку розвитку підприємства на ринку, фінансові управлінські рішення мають балансувати даний напрямок ринкового розвитку, а саме: за агресивного ринкового зростання, що характеризується динамічним нарощенням ринкової частки, фінансові управлінські рішення мають носити консервативний характер (розвиток фінансується переважно за рахунок власного капіталу та пошуку резервів скорочення операційних витрат); за помірного вектору ринкового зростання фінансові управлінські рішення мають бути агресивними, що дозволить за рахунок позикового фінансування здешевити вартість капіталу, таким чином здобувши додаткові конкурентні переваги на ринку, що скорочується або повільно зростає.

В результаті аналізу стану драйверів факторного аналізу DuPont випрацьовуються управлінські рішення, що мають на меті покращення фінансового стану підприємства. Надмірно високий рівень фінансового важелю веде до росту ризику банкрутства, обмежує доступ до позикового фінансування та скорочує рівень гнучкості підприємства. Вирішенням цієї проблеми є скорочення боргового навантаження, реструктуризація боргів, фінансування капітальних витрат за рахунок довгострокових джерел фінансування. Низький ступінь оборотності активів веде до іммобілізації грошових коштів у оборотному капіталі та, як наслідок, потреби нарощувати боргове навантаження з метою додаткового фінансування оборотного капіталу. Вирішенням проблеми є оптимізація структури асортименту та виробничої

собівартості. Низький рівень маржі чистого прибутку свідчить про низьку прибутковість господарської діяльності. Потенційні рішення можуть бути направлені як на нарощення цінової премії, так і оптимізацію структури витрат.

Список використаних джерел:

1. Костенко О. М. Контролінг як інтегрована інформаційно-аналітична система управління / О. М. Костенко. // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – №1. – С. 30–33.
2. Туболец І. І. Контролінг як експертно-аналітична функція управління підприємством у сучасних умовах / І. І. Туболец. // Агросвіт. – 2010. – №24. – С. 44–46.
3. Higgins R. Analysis for Financial Management / R. Higgins, M. Reimers. – Boston: McGraw-Hill, 2011. – (10).
4. Evaluating the effect of recession on retail firms' strategy using DuPont method: 2006-2009 / P.Little, M. Keene, J. Motimer, L. Henderson. // AABRI Journal of Finance and Accountancy. – 2011.
5. Rogova E. Dupont Analysis of the Efficiency and Investment Appeal of Russian Oil-Extracting Companies / Rogova. // International Scientific Conference “Business and Management 2014”. – 2014.

УДК 336.663

Бабяк Н.Д.

К.е.н, професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

КНЕУ імені Вадима Гетьмана

Контролінг робочого капіталу в забезпеченні ліквідності та рентабельності підприємства

Результативність управління фінансами підприємств значною мірою обумовлюється ефективністю прийняття фінансових рішень, наявністю скоординованого управління доходами та витратами, плануванням та контролем товарно-матеріальних цінностей та максимальній оптимізації